

IN MEMORIAM

ЗОРАН СИМИЋ (1948–2017)

Зоран Симић је дипломирао 1974. године на Одељењу за археологију Филозофског факултета Универзитета у Београду. Почетком седамдесетих година, као сарадник Републичког завода за заштиту споменика културе, учествовао је у археолошким истраживањима манастира Св. Николе у Бањи код Прибоја, као и тврђаве Рас и Трговишта код Новог Пазара. Такође је учествовао у рекогносцирању подручја општина Нови Пазар, Сјеница и Тутин, при чему су рађена сондажна археолошка истраживања појединих локалитета. Учествовао је у ископавањима великог броја локалитета у оквиру Пројекта истраживања и заштите археолошких налазишта на подручју угроженом изградњом ХЕ Ђердап I.

У Заводу за заштиту споменика културе града Београда запослио се 1976. и градио каријеру археолога у заштити културног наслеђа све до пензионисања 2013. године. У периоду од 1999. до 2001. године био је помоћник директора Завода.

Један од првих послова био је рад на откривању остатака Народне библиотеке на Косанчићевом венцу, кад је са групом младих археолога радио на ископавању и прикупљању спаљених књига.

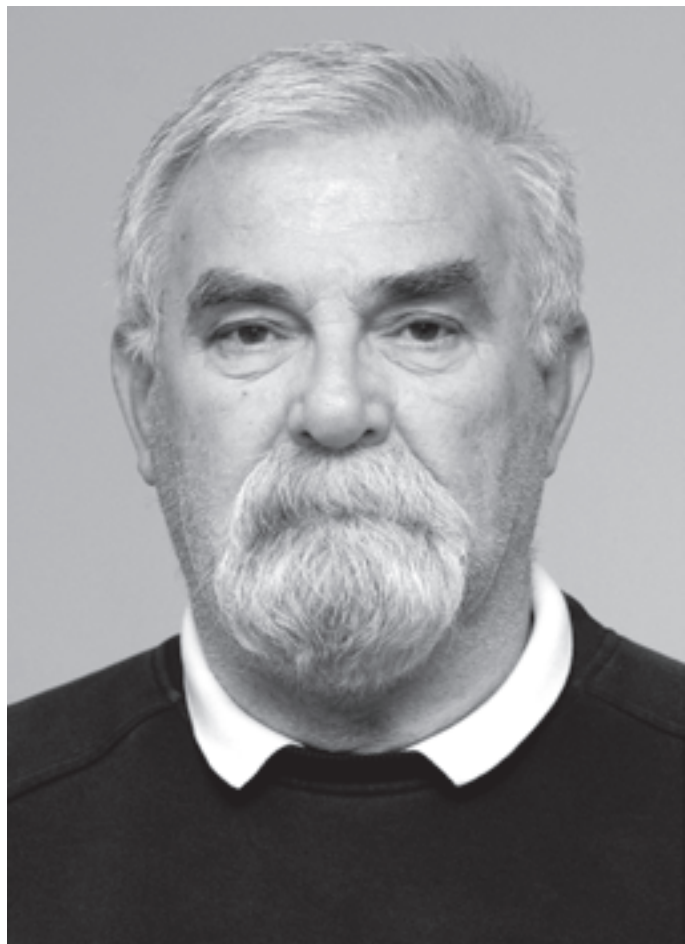
Зоран Симић је у Заводу био посвећен основној делатности, а то су проучавање, истраживање, евиденција и валоризација археолошких налазишта на територији града Београда. Захваљујући сталном раду на терену стекао је велико знање и увид у стање археолошког наслеђа и доследном применом закона борио се против разних видова девастације какве су у урбаној средини, као што је Београд, биле бројне и веома опасне. Инсистирао је и успевао у томе да обавља археолошки надзор приликом изградње објеката у Београду где су били евидентирани историјски остаци.

Посебно је значајан рад Зорана Симића на локалитету Антички Сингидунум који је спроводио путем заштитних, сондажних и систематских истраживања. Руководио је истраживањима на Студентском тргу, у Кнез Михајловој улици, Рајићевој улици, Тадеуша Кошћушка, као и у Палмотићевој, Косовској, Ташмајданској и у Пионирском парку. О овим радовима своје извештаје објавио је у часописима *Археолошки преглед*, *Годишњак Музеја града Београда* и *Сингидунум*. На свим локалитетима забележио је и вредновао структуру римског града, стратиграфију трајња, као и континуитет живота. Резултати ових истраживања допринели су у изради планских, тј. урбанистичких докумената појединих делова града. Захваљујући Зорановом пажљивом раду и детаљном документовању, друге колеге су преузимале резултате ових истраживања и у бројним текстовима и анализама тумачили су структуру и положај остатака Сингидунума. Данас поуздано можемо да кажемо да су сазнања о Античком Сингидунуму добијена управо заштитним ископавањима која је спроводио Зоран Симић.

Био је један од руководиоца Пројекта заштитних истраживања на простору површинских копова *Колубара*, учествовао је у обимном рекогносцирању и евидентирању археолошких локалитета, а истраживао је остатке античког маузолеја у Цветовцу, као и средњовековно Мађарско гробље. Резултате ових радова објавио је у часопису *Колубара*.

На широј територији града Београда истраживао је античке локалитете у Соколови, Губеревцу, Степојевцу, Жупањцу, Влашкој, Међулужју како би се прикупили подаци и документација за њихово проглашење за археолошка налазишта.

Рекогносцирање, сондажно истраживање и прикупљање историјских података обављао је и о средњовековним црквама и манастирима у околини Београда. Резултате ових радова публиковао је у часопису *Саопштења*. То су веома темељне студије о средњовековном наслеђу настале упоредном анализом историјских, географских података и резултата археолошких истраживања. Реч је о истраживању цркве Св. арханђела Михаила у селу Бељини, општина Барајево, Показало се да је црква изграђена на остацима античке грађевине, о чему је раније сведочила римска стела у порти. Затим, истраживање цркве на локалитету „Манастир” у селу Велика Иванча на падинама Космаја. О манастиру Сланци оставио је драгоцену историјску студију, као и резултате истраживања културних слојева приликом којих су откривени остаци манастирских конака. Извео је вишегодишња, прак-

тично систематска истраживања на локалитету Стари манастир Раковица како би открио остатке манастира. Упркос чињеници да ови остаци нису откривени, документовао је компликовану стратиграфију културних слојева од праисторије до позног средњег века.

Неке резултате истраживања публиковао је и у *Гласнику Друштва конзерватора Србије*.

Зоран Симић је био посвећен археолошкој струци а посебно је волео рад на терену. Сарађивао је са колегама из других институција и учествовао у појединим ископавањима као што је истраживање манастира Наупаре, цркве Св. Илије у Сијаринској Бањи или рекогносцирање околине манастира Св. арханђела код Призрена.

Био је члан Српског археолошког друштва и Друштва конзерватора Србије. За успешан и предани рад на проучавању, теренским истраживањима и ископавањима археолошких налазишта и споменика културе, посебно на територији Београда, њиховом евидентирању, документовању, заштити и публикавању, 2007. године добио је награду Друштва конзерватора Србије „Радомир Станић“. Поводом 150 година заштите у Србији,

1994. године, добио је Плакету Републичког завода за заштиту споменика културе.

Рад и каријера Зорана Симића оставили су дубок у развоју Завода за заштиту споменика културе града Београда. Као једини археолог био је члан свих стручних тимова у Заводу и тиме допуњавао своје искуство и помагао колегама приликом обиласка и евидентирања добара. Био је јединствен теренац и стручњак, археолог који је бдео над свим инфраструктурним радовима у Београду. Врстан познавалац правне заштите и упоран борац да се претходним истраживањима или археолошким надзором сачувају подаци који новом изградњом заувек нестају.

Једнако као послу, Зоран је био посвећен и својој породици.

Зорана Симића ћемо се сећати како с ранцем на рамену, цигаретом у руци, у теренским дубоким ципелама обилази околину Београда и проверава стање археолошких налазишта. Ништа не говори, а у себи крије незадовољство због мало могућности да се археолошко наслеђе сачува.

Мр Маја М. Ђорђевић

археолог

Републички завод за заштиту споменика културе
maja.djordjevic@heritage.gov.rs